

روایت زندگی طیب حاج‌رضایی روی صحنه تئاتر

نمایش «طیب» به نویسندگی کهد تاراج و کارگردانی مجید رحمتی در سالن استاد سمندریان تماشاخانه ایرانشهر به‌صحنه می‌رود.نمایش طیب به کارگردانی مجید رحمتی که به مقاطع گوناگون زندگی طیب حاج‌رضایی می‌پردازد با بازی مه‌لقا باقری، کهد تاراج، شهروز دل‌افکار، آبتین رحمتی سید صدرا سبحانیان، شهاب عباسیان، امیر عدل پرور و سید جواد پخیوی از سیزدهم تیر ساعت ۲۰ و ۲۰ دقیقه در سالن

هنرمندان نمایش اتول سورون از لایه‌های درونی آن گفتند:

ماشین سواری شاه قاجار یا استثمار نوین ایرانی‌ها

تماشاخانه ایرانشهر بار دیگر میزبان نمایشی شد که تمرکزش را بر ورود اولین اتومبیل به ایران گذاشته است. «اتول سورون طهران» پس از حضور در سی ونهمین جشنواره تئاتر فجر و اجرای عمومی در آخرین روزهای سال ۹۹، حالا بار دیگر در سالن استادناظرزاده کرمانی آمده تا مخاطبانی که علاقه‌ای به تماشای فیلم تئاتر ندارند و می‌خواهند در یک ارتباط رودررو، با تئاتر تعامل برقرار کنند را میزبان شود. در این نمایش باقر سروش در تلاش است در فرامتن داستانی درباره نحوه ورود اتومبیل به ایران در دوره قاجار و اتفاقاتی که در پس آن می‌افتد، برخورد ایرانی‌ها با این پدیده مدرن صنعتی مانند ابزار و ادوات و یا حتی در برخی موارد اندیشه‌های نویی را که ازغرب وارد می‌شدند، در قالب یک طنز تاریخی به چالش کشد.در پایان یکی از اجزاهای این نمایش گفت‌وگویی با کارگردان و تعدادی از بازیگران این نمایش انجام دادیم و ضمن آشنایی با آنها، نظرشان را در خصوص این نمایش پرسیدیم:

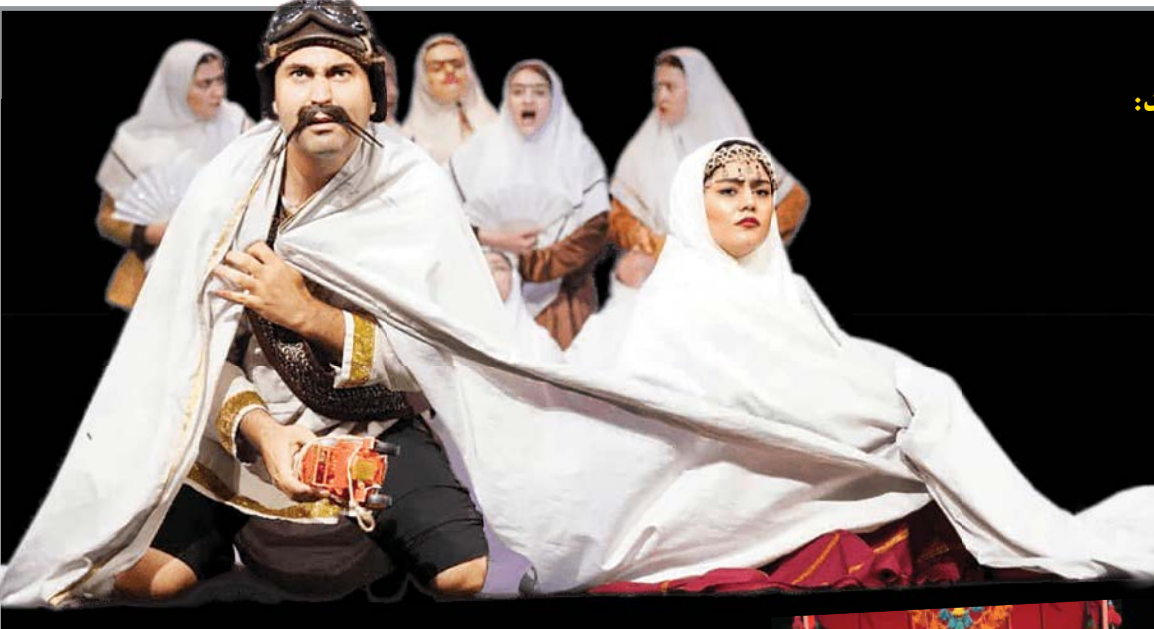
خروجی کلاس‌های بازیگری ام حسن ختامی روی صحنه دارند

شهروز دل‌افکار را مخاطبان عموما با سریال قورباغه می‌شناسند اما بد نیست بدانیم او یکی از فعالان جوان و خوش آتیه تئاتر است که در حوزه‌های تدریس، کارگردانی و بازیگری حضور جدی و فعالی داشته است. او نمایش اتول سورون تهران الف را از دل کارگاه‌های آموزشی بیرون کشیده است. این کارگردان در این‌باره گفت: در دل آموزش تئاتر وجود دیگری از حقیقت زندگی کشف می‌شود. در حقیقت من این گونه فکر می‌کردم که وقتی قرار است بیان و بخش‌های دیگر بازیگر در یک کلاس رشد کند، چرا هدفمند نباشد و منجر به اجرا نشود. اکنون مدت‌هاست خروجی کلاس‌های بازیگری ام حسن ختامی روی صحنه دارند که نمایش اتول سورون تهران الف امروزی‌یکی از درخشان‌ترین این اجراهاست.

وی در خصوص ایده نوشتن این نمایشنامه توسط باقر سروش، گفت: قصه از آنجا شروع شد که در یکی از کارگاه‌هاییم به همراه باقر سروش تصمیم گرفتیم نسبت به عملکرد گروه و خصوصیات آنها متنی نوشته و برای اجرا آماده شود. در مورد ایده متن همان روزهای اول با نویسنده به توافق رسیدیم و تمرین‌ها هم بر اساس ایده‌های توافقی اولیه‌مان بود. به نوعی قرار بود بچه‌ها به فضایی که قرار است به زودی

استاد سمندریان اجراهای خود را آغاز می‌کند. گفتنی است سایر عوامل نمایش طیب عبارتند از: کهد تاراج مشاور کارگردان، کارن کیانی و هانیه تائی دستیاران کارگردان، روشان رستم‌پور منشی صحنه، حسین ورزنده، محمدفرجی پور و خدیجه بابادی مدیر صحنه، کهرام تاراج مدیر تولید، ماریا حاجی‌هاطراح گریم، رضا خضربی طراح نور. خاطرنشان می‌شود طیب حاج‌رضایی از باستانی‌کارهای دوران پهلوی و از جمله افرادی بود که در

ادبیات محاوره‌ای آن زمان به لات یا لوطی مشهور بودند. وی در سال ۱۳۳۲ از موافقت دودمان شاهنشاهی پهلوی در کودتای ۲۸ مرداد بود که بعدا به مخالفت با شاه برخاست و پس از گذراندن مدتی در زندان، در سال ۱۳۴۲ تیرباران شد. گفتنی است مسعود ده‌نمکی نیز قرار است در فیلمی با عنوان طیب‌خان، با نگاهی متفاوت و دایره‌ای وسیع، زمانه و زندگی طیب حاج‌رضایی را به تصویر کشد.

ما تا یک جا‌هایی مستند است، مثلاً آنجا که اتومبیل را به دستور مظفرالدین شاه از اروپا به ایران می‌آورند. اگر اشتباه نکنم سه اتومبیل بوده که در بین راه، دوتای آن به مشکل می‌خورد و تنها یکی از آنها به دست شاه می‌رسد. وی یکی از امتیازات این نمایش را موسیقی زنده آن عنوان کرد و گفت: موسیقی کار به صورت زنده انجام می‌گیرد و برای همه سرگرم کننده است. دو نفر به صورت ۲۴ ساعته در کنار شاه در حال نواختن ساز هستند واین خود به یک شیوه اجرایی تبدیل می‌شود که ما موسیقی به طور کامل در صحنه داریم؛ چرا که نمایش فقط یک‌بار تعویض صحنه دارد و کار به صورت کامل وبدون توقف اجرا می‌شود.

این نمایش گروتسک است

یکی از ویژگی‌های نمایش طنز اتول سورون حضور زنان حرمسرا یا ویژگی‌های شخصیتی متفاوت و از شهرهای مختلف است که هم در افزایش بار طنز نمایش و هم جذابیت بیشتر اثر کمک کرده است. سعید اعتمادی در این نمایش در نقش زن‌پوش، شخصیت همسر اول شاه را روی صحنه اجرا می‌کند. همسری که بسیار به او و دربار وفادار است. وی در خصوص این نمایش و نقشی که در آن بازی می‌کند، گفت: داستان ما در مورد اولین ماشینی است که وارد ایران شده و با ورود آن اتفاقات جدیدی در ارتباط میان شاه با دربار و زنان حرمسرا به وجود می‌آید. و من در این نقش تلاش کردم بیشترین حسی که امینه به شاه دارد و نگرانی‌هایش را به مخاطب نشان دهم. همسری که تا آخرین لحظه نمایش نمی‌خواهد هیچ اتفاقی برای شاه بیفتد. وی افزود: سبک این نمایش گروتسک و اصول کار تئاتر بی‌چیز است و تلاش داریم با کمترین امکانات بیشترین ارتباط را با مخاطب برقرار کنیم.

نمایش، استثمار را نشان می‌دهد

حسن توکلی از دیگر بازیگران نمایش است که در نقش پسر عموی شاه حضور دارد. او درباره نقش خود در این نمایش گفت: کاراکتر من یک فرد به شدت مودتی و سلطنت‌طلب است. در روابطش با دیگران به شکلی عمل می‌کند که کسی با او شک ندارد با این حال دائم در حال نقشه کشیدن برای رسیدن به سلطنت و حرمسراست. وی درباره این اثر معتقد است: اگرچه ظاهر اثر درباره ورود اولین اتومبیل به کشور است اما لایه‌های زیرین آن تلاش دارد با نمایش مشکلاتی که قبل و بعد از ورود اتومبیل به ایران، بی‌قنایتی شاهزادگان و نشان دهد و به مخاطب القا کند چگونه یک شاه به خاطر یک اتومبیل، کشور را به بیراهه می‌کشاند و حتی اجازه ورود و دخالت خارجی‌ها را به کشور می‌دهد که خودش داستان مفصلی از شکل‌گیری استثمار جدید است. وی اضافه کرد: در حقیقت این نمایش در تلاش است نشان دهد کشور‌های پیشرفته چگونه یک مملکت را با یک اتومبیل سرگرم و از خزانه‌تا اندرونی و حرمسرا را غارت می‌کنند.

این نمایش مخاطب را خسته نمی‌کند

در میان شخصیت‌های رنگارنگ و کاراکترهای متفاوتی که در اتول سورون حضور دارند، شیوا جگروند شاید نقشی متفاوت‌تر داشته باشد. او بازیگر کاراکتر نیم‌تاج از زنان شاه قاجار است. یک زن قلدر لر

قاب

برای فریم‌اه فرجامی

فریم‌اه فرجامی چند روزی است در کما است. فرجامی یکی از زیباترین و خوش‌قاهرترین بازیگران زن سینمای ایران بود که با نقش‌آفرینی در فیلم‌های مختلف مانند «اجاره‌نشین‌ها»، «سرب»، «مادر»، «نرگس»، «ساغر» و «آب و آتش» در دهه ۶۰ و ۷۰ به‌معنای یکی از پولسازترین بازیگران سینمای ایران شناخته می‌شد. او یکی از بازیگران زن صاحب سبک تاریخ سینمای ایران است که سال‌ها به دلیل مشکلات شخصی از دنیای تصویر دور ماند. این هنرمند ارزنده حدود دو ماه قبل دچار سکته مغزی شد و پس از بهبود نسبی درمان را تحت‌نظر پزشک در منزل ادامه داد اما مدتی قبل دوباره بر اثر سکته راهی بیمارستان شد و الان چند روزی است که در یکی از بیمارستان‌های تهران در حالت بی‌هویشی و کما به‌سر می‌برد.

جام جمه

فرهنگ CULTURE

یکشنبه ۴ تیر ۱۴۰۲ ۱۴۰۲ شماره ۶۵۲۰

نگاه

چگوارا روی صحنه

دل‌م‌برای انقلاب می‌سوخت

نزدیک به ۱۵سال است که در حوزه تئاتر حرفه‌ای، پرتژه‌های نمایشی مختلفی به نویسندگی و کارگردانی مهران رنجبر مورد استقبال مخاطبان قرار گرفته‌است، از جمله استیو جابز، کریم‌لوژی، مارلون براندو، قائم‌مقام‌فراهانی ومارادونا؛پرتژه‌هایی که کاراکتر اصلی آن در برزخی فیزیکال به‌کشف و شهود می‌پردازد. «چه» نیز مخاطب را با اندیشه‌های ضد امپریالیسمی چگوارا آشنا می‌سازد.

مهران رنجبر، فارغ‌التحصیل ادبیات دراماتیک، نزدیک به ۱۸سال است که مداوم و پرتلاش مشغول نویسندگی و کارگردانی تئاتر است و مونوگرافی را روی صحنه نمایش، سبک و سباقی خود کرده‌است. در تیرماه اسمال نیز قرار است پرتژه «چه» را در سالن استاد سمندریان تماشاخانه ایرانشهر روی صحنه ببرد.

این نویسنده و کارگردان جوان فرم را مقدم بر محتوا می‌داند و در نمایش‌هایش بیو مکانیک و بدن فیزیکال را که شاخصه آثار میرهولد کارگردان روس است، در دستور نمایش خود و دفاع از محرمزان و مبارزه با امپریالیسم و لیبرالیسم را در دستور محتوای خویش قرار می‌دهد. به عبارتی دیگر، مهران رنجبر دالما دغده دارد تا با مطالعه بیشتر به فناوری جدیدتری در فرم نمایشی برسد و سعی دارد در محتوای آتارش اثری از لیبرالیسم، نهیلیسم و فردگرایی معاصر وجود نداشته‌باشد. او در نمایش «استیو جابز» جهنم تکنولوژی و رسانه‌ای، در نمایش «مارلون براندو» زیست هنرمند، در نمایش «مارادونا» استفاده مافیا و گلوبالیسم از هنرمند ورزشکار و در نهایت در نمایش «چه» کامل‌ترین انسان راشانه می‌گیرد؛ انسانی که دلش برای انقلاب کوبا سوخت و پیول و ثروت را پس از پیروزی رها کرد و به ادامه مبارزه‌اش با لیبرال‌ها پرداخت.

وقتی از مهران رنجبر در مورد الگوهایش پرسیده می‌شود، اسم‌هایی چون امام موسی صدر، مرتضی‌آوینی و چمران برده می‌شود. شخصیت‌هایی که به‌گفته خودش از دوران دبیرستان با آنها همقدم شده‌است و این‌ها را از رنستو چگوارایی صحبت‌کند که دلش برای انقلاب کوبا می‌سوخت.

از بمب‌های هسته‌ای صحبت می‌کند که هیروشیما و ناکاراکی را نابود کرده‌است. از گلوبالیسمی صحبت می‌کند که برنامه اصلی‌اش تغییر در زیست جوانان و نوجوانان شرقی است. حال این‌که غرب سال‌هاست می‌خواهد در مورد زیست شرقی تحقیق و کشف و شهود کند.

رنجبر در نمایش‌های خود از چهره‌های پولساز سینمایی یا سلبریتی‌ها استفاده نمی‌کند؛ چرا که معتقد است مهم‌ترین بخش کار حرفه‌اش به عنوان یک عدالتخواه و داعیه‌دار مقابلۀ با تضاد طبقاتی و لیبرالیسم، استفاده از بازیگران جوان و دارای اندیشه‌های ایدئولوژیک است؛ بر همین اساس از مهدی یگانه به عنوان بازیگر نقش مقابل خود بهره برده‌است. استاد علی‌رضا عبدالکریم، خواننده مطرح اپرا نیز آهنگسازی این نمایش را برعهده داشته و رها جهان‌شاهی مجری طرح این نمایش است. فاطمه بابایی، مدیر روابط عمومی این نمایش به خبرگزاری‌ها اعلام کرد، این جدال سرسخت از ۱۲ تیرماه، هر روز ساعت ۱۹ در تماشاخانه ایرانشهر روی صحنه خواهدرفت.

اعلام فروش نمایش‌های تئاتر شهر و تالار هنر

آمار هفتگی فروش و تماشاگران نمایش‌های به صحنه رفته در تالارهای مختلف مجموعه تئاتر شهر و تالار هنر تا پایان روز جمعه دوم تیر ماه سال ۱۴۰۲تکلیک اجراها مشخص شد.

براین اساس نمایش «گریه نره و روباه مکار» به کارگردانی اوشان محمودی با مجموع ۲۱ اجرا

و میزبانی از ۴۷۳۰ تماشاگر به فروشی معادل ۵۳۵ میلیون و ۸۹۶ هزار تومان دست

پیدا کرده است.

خدای جهنم با ۱۳۲ اجرا ۸۷ میلیون و ۸۴۰ هزار تومان، بی‌صورت فلکی با ۲۰ اجرا ۱۶۴ میلیون و ۹۱۲ هزار تومان، نقطه ویرگول با ۲۴ اجرا ۷۷ میلیون و ۸۶۸ هزار تومان، زوج نازجوبا ۱۵ اجرا ۱۳۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان، قصه‌های درگوشی با ۱۵ اجرا ۶۴ میلیون و ۷۸۰ هزار تومان، پروانه و بیوغ با ۲۳ اجرا ۵۱ میلیون و ۴۳۰ هزار تومان، مجلس شبیه لیر بیچاره با ۲۲ اجرا ۳۷ میلیون و ۶۲۰ هزار تومان، درگوشی با ۳۱ اجرا با ۸۰ میلیون و ۲۴۶ هزار و ۲۲۵ تومان، سیندرلا با ۲۴ اجرا ۲۸۱ میلیون و ۵۳۱ هزار و ۴۸۰ تومان فروش داشتند.

نشر

رونمایی از نمایشنامه‌گردی بالی مه‌یموون

مراسم رونمایی و نقد و بررسی نمایشنامه‌گردی بالی مه‌یموون (بال میمون) نوشته تریفه کریمیان در قالب دو پتل در سالن پردیس سینما بهمن سنج برگزار شد.

رئیس مرکز کردستان‌شناسی در یکی از این پتل‌ها اظهار کرد: براساس مستنداتی که جمع‌آوری

کردیم، قدمت نمایشنامه‌نویسی گردی به ۱۲۵ سال پیش برمی‌گردد.

امید ورزنده اضافه کرد: در بین ژانرهای ادبی نمایشنامه در ایران به‌ویژه کردستان زیاد مورد توجه قرار نگرفته است و می‌توان گفت یکی از ظرفیت‌های گمشده ادبیات‌گردی به شمار می‌رود.

تریفه کریمیان، نویسنده نمایشنامه‌گردی بال میمون هم در این مراسم اظهار کرد: این کتاب حاوی سه نمایشنامه است که در دو نمایشنامه نگاهی به آثار برجسته جهانی هم چون شاه‌لایر داشتم. وی با اشاره به این‌که این کتاب در ۱۱۹ صفحه به همت انتشارات گوتار منتشر شده است، افزود: اگر نمایشنامه‌نویس‌های دیگر کشورهای دنیا امروزه بیشتر در ارتباط با امور بدیهی می‌نویسند، ما مدام به سمت بازآفرینی فاجعه‌ها می‌رویم.

